

Groningsvillig men konkurrenssvag – skräppans biologi kartlagd

Skräppan kan etablera sig från vår till höst eftersom fröna gror under hela växtsäsongen. Men den lilla skräppan är känslig för konkurrens så en tät gröda i ett jämnt bestånd är bästa vapnet för att utnyttja skräppans akilleshäla.

Skräppa är det största problemgräset på många vallgårdar och ökar i omfattning. Fröna överlever många år i marken, men diverse miljö- och produktionsregler motverkar effektivt kemisk bekämpning. I en nyligen publicerad doktorsavhandling om kruskskräppa (*Rumex crispus* L.) från SLU framgår hur skräppan kan ta överhanden när den väl har etablerat sig.

Känslig för konkurrens

Skräppa är mycket svår att utrota när den väl har rotat sig. Därför är en av de viktigaste förebyggande metoderna att hindra skräppafrön från att gro. I försöken visade det sig att frön från kruskskräppa gror under hela växtsäsongen, vilket kan vara en förklaring till att vi ibland får dåliga effekter av kemisk bekämpning av fröskräppor, i till exempel insädder.

Men skräppan har en akilleshäla som går att utnyttja. Den unga skräppaplantan är mycket känslig för konkurrens. På fotona syns tydligt hur en skräppaplanta

lider då den utsätts för konkurrens, framförallt i rotzonen, men även ovan jord. En tät gröda utan luckor är därför den enskilt viktigaste bekämpningsmetoden mot skräppa.

Triggas att växa

Avhuggna rötter (toppdelar) ger nya skott snabbare och producerar mer skottbiomassa än intakta rötter. I fältförsök har vi tidigare sett tendenser till att stubbearbetning före plöjning inte minskar skräppa-beståndet. Det kan nu förklaras med att de sönderdelade rötterna producerar fler nya skott än rötter som får ligga intakta. En noggrann plöjning som får ner skräpporna till omkring 20 centimeters djup minskar dock förutsättningarna för att skräppan ska

skjuta nya skott från de gamla växtdelarna. Putsning av skräppa på beten bidrar framförallt till att reducera mängden frö som hamnar i fröbanken. På sikt är putsningen därför viktig, men har ingen större betydelse för plantans storlek. ■

Skräppan chanslös i hård konkurrens

Skräppaplanta skyddad från rotkonkurrens med hjälp av en nedgrävd cylinder (bild ovan) har i snitt 200 ggr större massa än en planta utsatt för rotkonkurrens (bild nedan).

TÄNK PÅ ATT

- ❑ Kemisk bekämpning kan bli aktuell mer än en gång per år framöver eftersom skräppafrön gror under hela säsongen.
- ❑ Plöj noggrant till 20 cm djup på skräppainfektad mark.
- ❑ En lyckad valletablering och tät gröda är ett måste om skräppan ska minska i omfattning.
- ❑ Betesvallarna ska putsas tidigt för att minska fröbanken i marken på sikt.

• Cestari fältvagnar

• Mainero spannmålsplastare

Farm Mac AB

www.farmmac.se

0418-500 98, 0703-21 62 62, 0733-33 51 30 Alfahillsgård, 261 76 Asmundtorp